

Cultuur in perspectief: Nabije Oosten en de islamwereld (A005152)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 6.0 **Studietijd 180 u**

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2024-2025

A (semester 2) Engels Gent zelfstandig werk
hoorcollege

Lesgevers in academiejaar 2024-2025

Janssen, Caroline LW21 Verantwoordelijk lesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2024-2025

	stptn	aanbodssessie
Educatieve Master of Science in de talen (afstudeerrichting Oosterse talen en culturen)	6	A
Master of Arts in de Oosterse talen en culturen (afstudeerrichting China)	6	A
Master of Arts in de Oosterse talen en culturen (afstudeerrichting India)	6	A
Master of Arts in de Oosterse talen en culturen (afstudeerrichting Japan)	6	A
Master of Arts in de Oosterse talen en culturen (afstudeerrichting Midden-Oostenstudies)	6	A
Master of Arts in Global Studies	6	A
Master of Arts in Global Studies	6	A
Uitwisselingsprogramma cultuur en taal in context	6	A
Uitwisselingsprogramma mondiale studies en wereldsamenlevingen	6	A
Uitwisselingsprogramma Oosterse talen en culturen	6	A
Uitwisselingsprogramma politieke en sociale wetenschappen	6	A

Onderwijstalen

Engels

Trefwoorden

Cultuurgeschiedenis, Maatschappijgeschiedenis, Mentaliteitsgeschiedenis, Onderzoeksperspectieven, Interdisciplinair onderzoek, Arabistiek & Islamkunde, Koranstudies (de Koranische context), Arabische literatuur, Arabië, Nabije Oosten, Ethiopië, erfgoed

Situering

Deze cursus plaatst welomlijnde themata uit de cultuur (geschiedenis) van het Nabije Oosten en de Islamwereld in een breed cultureel perspectief en analyseert de onderzoeksdynamiek aan de hand van deze themas.

Als opleidingsonderdeel bouwt hij mee aan de volgende opleidingscompetenties: 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 3.2, 3.3, 3.4, 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5.

Inhoud

Cultuur in perspectief is een cursus die de nadruk legt op de interpretatie van complexe vraagstukken. De student wordt vertrouwd gemaakt met onderzoeksperspectieven en hun impact op het resultaat van een onderzoek. Banden tussen culturen staan centraal in dit opleidingsonderdeel. In dit verband worden thema's worden uitgediept. Het eerste deel gaat over de verwevenheid van de culturele tradities van het Nabije Oosten en Arabië en handelt rond het verhaal van de Koningin van Sheba. Het tweede en voornaamste luik is gewijd aan het Koranisch discours rond profeten bekend uit de Hebreeuwse Bijbel, en met name Jezus en Maria, en de onderzoeksperspectieven in het veld van de vroege Koranstudies.

Hierin wordt de verwevenheid van de religieuze tradities van het Nabije Oosten, Ethiopië en Arabië, en de banden tussen de drie grote monotheïstische stromingen

(Goedgekeurd)

jodendom, christendom en islam, blootgelegd. Ook wordt duidelijk gemaakt dat niet alleen de 'grote teksten' maar ook mondelinge en apocriefe tradities een grote rol spelen in de Koranische context.

We gaan in op de vraag waarom het Koranisch discours rond Maria en Jezus verschilt van dat van het Nieuwe Testament, wat de Koran 'doet' met de tradities rond de profeten van het Nabije Oosten, en waarom. De Koranische tekst wordt naast de christelijke subteksten gelegd.

Een derde luik betreft de figuur van de Duivel.

Een casus uit het Oude Nabije Oosten illustreert de problematieken die zich stellen bij interdisciplinair onderzoek.

Studenten werken ook zelf een topic uit dat bondig omkaderd wordt. Binnen een opgelegd thema dat aan het begin van de lessen aangekondigd wordt kiezen zij met een grote vrijheid een invalshoek die aansluit bij hun interesseveld.

Begincompetenties

Deze cursus is bedoeld voor gevorderde studenten. Ze hebben of een BA niveau in Oosterse talen en culturen, of een minor in deze richting, of een vakgebied waarmee kruisbestuiving mogelijk is (geschiedenis, politieke wetenschappen, religiestudies, antropologie, economie, ...). Een open en kritische attitude en nieuwsgierigheid naar andere culturen is essentieel. Deze cursus staat ook open voor internationale studenten en zal daarom in het Engels onderwezen worden.

Eindcompetenties

- 1 Studenten hebben een inzicht in de complexe relaties tussen jodendom, christendom en de Koranische context.
- 2 Studenten beseffen dat religies vele vormen aannemen en niet altijd geweest zijn wat ze nu zijn; ze zien in dat een religie meer is dan een optelsom van dogma's.
- 3 Studenten kennen de voornaamste theorieën rond de ontstaansgeschiedenis van de Koran en kunnen hierin stromingen onderscheiden. Ze hebben inzicht in de complexiteit van het veld.
- 4 Studenten leren zich empathisch opstellen en gaan een interreligieuze dialoog aan met respect voor de visie van een ander
- 5 Studenten begrijpen dat durven denken inhoudt dat men de bestaande orde met inbegrip van onderzoeksresultaten permanent in vraag stelt
- 6 Studenten kunnen een onderscheid maken tussen de Koranische context, de Koran als tekst en de interpretaties van de Koranische exegese

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Werkcollege, Hoorcollege, Zelfstandig werk

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Studenten bereiden de seminaries voor door het lezen van teksten/artikels. Studenten worden aangemoedigd te reageren, en in de groep te reflecteren over keuzes en opinies.

Studiemateriaal

Type: Syllabus

Naam: De Koningin van Sheba, de Duivel en Maria en Jezus in de Koran

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Beschikbaar op Ufora : Ja

Online beschikbaar : Nee

Beschikbaar in de bibliotheek : Nee

Beschikbaar via studentenvereniging : Nee

Referenties

Abboud (2014), Husn Abboud, *Mary in the Qur'an. A Literary Reading*. London &

New York.

Anthony (2014), Sean W. Anthony, "Muhammad, the Keys to Paradise, and the *Doctrina Iacobi*: a Late Antique Puzzle." *Der Islam* 91, 2014, pp. 243-265.

Bowersock (2013), Glen W. Bowersock, *The Throne of Adulis. Red Sea Wars on the Eve of Islam (Emblems of Antiquity)*. Oxford.

Donner (2002-2003), Fred M. Donner, "From Believers to Muslims: Confessional Self-identity in the Early Islamic Community." *Al-Abhath* 50-51, 2002-2003, pp. 9-53.

Dye (2015), Guillaume Dye, "The Qur'an and Its Hypertextuality in Light of Redaction Criticism." *Paper for the Fourth Nangeroni Meeting on Early Islam: The Sectarian Milieu of Late Antiquity?* (online raadpleegbaar op https://www.academia.edu/12358270/The_Quran_and_its_Hypertextuality_in_Light_of_Redaction_Criticism)

Janssen, C. (2018), Maria, Jesus en de keten van revelaties en profeten. Een hypothese wat de Koran *doet* met de protagonisten van het christendom, vanuit welke mogelijke gronden en met welk effect, Brussel.

Khalidi, T. 2003: The Muslim Jesus, Harvard.

Lange, Chr. 2016: Paradise and Hell in Islamic Traditions, Cambridge (14,99 in e-book, 22,50 paperback)

Lange, Chr. 2017: Mohammad. Perspectieven op de profeet, Amsterdam.

Robin (2015), Christian Robin: Le judaïsme de l'Arabie antique, Turnhout.

Robin (2012), Christian Robin, "Arabia and Ethiopia." In: Scott Fitzgerald Johnson (ed.), *The Oxford Handbook of Late Antiquity*. Oxford, pp. 247-332.

Rubin (1990), Uri Rubin, "*Ḥanīfiyya* and Ka'ba. An Inquiry into the Arabian Pre-Islamic Background of *dīn ibrahīm*." *Jerusalem Studies in Arabic and Islam* 13, 1990, pp. 85-111.

Shoemaker (2003), Stephen J. Shoemaker, "Christmas in the Qur'an. The Qur'anic Account of Jesus' Nativity and Palestinian Local Tradition." *Jerusalem Studies in Arabic and Islam*, 2003, pp. 11-39.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Actieve ondersteuning tijdens de online lessen en via Ufora. Studenten die vragen hebben kunnen me bovendien contacteren via e-mail.

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Mondelinge evaluatie, Participatie, Presentatie, Werkstuk

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Mondelinge evaluatie

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Participatie, Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is mogelijk

Toelichtingen bij de evaluatievormen

PE: werkstuk en deelname aan discussies tijdens de online sessies.

NPE: mondeling examen over de leerstof, lectuur en opdrachten.

Eindscoreberekening

PE 50% (10% deelname aan discussies, 20% presentatie, 20% taak)

NPE 50%

Indien een deel van het examen niet afgelegd wordt en de eindscore zou hoger liggen dan 10/20 dan wordt de eindscore teruggebracht tot de hoogste niet-geslaagde score. Als delen van het examen onder de norm afgelegd worden dan kan dat een impact hebben op het eindresultaat.

Faciliteiten voor werkstudenten

1. Mogelijkheid tot vrijstelling van aanwezigheid
  2. Mogelijkheid tot examen op ander tijdstip doorheen het academiejaar
  3. Mogelijkheid tot feedback op alternatief tijdstip
- Werkstudenten dienen **voor 1 oktober** een mail te sturen (vermeld als onderwerp: "werkstudent CIP") en een afspraak vast te leggen om een regeling te treffen.

(Goedgekeurd)

Voor meer informatie omtrent flexibel studeren: <http://www.flw.ugent.be/flexibelstuderen>